

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 228.031 van 8 juli 2014
in de zaak A. 204.267/X-15.714.**

In zake : Cindy DE GRUYSE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Crispyn
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Mazestraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de POLITIEZONE VOORKEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 30 maart 2012, strekt tot de nietigverklaring van “het besluit van het politiecollege van de lokale politie Voorkempen dd. 30-01-2012 waarbij aan verzoeker de zware tuchtstraf van de inhouding van wedde van 2 % van de bruto wedde gedurende 1 maand is opgelegd”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. Verzoekster heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 mei 2014.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Crispyn, die verschijnt voor verzoekster, en advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleekere heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster is als inspecteur van politie tewerkgesteld bij de lokale politiezone Voorkempen.

3.2. Naar aanleiding van een grote toename van het GSM-verkeer van de dienst-GSM's, wordt medio 2010 een onderzoek gevoerd. Uit het informatieverslag van 7 september 2010 blijkt dat verzoekster met haar dienst-GSM een reeks privégesprekken heeft gevoerd. De korpschef heeft vervolgens commissaris van politie (hierna: CP) G. als voorafgaand onderzoeker aangesteld om deze feiten te onderzoeken. Op 9 november 2010 finaliseert deze laatste het verslag van het voorafgaand onderzoek. Uit dit verslag blijken nog drie andere feiten, met name het gebruik van het dienstvoertuig voor privé-doeleinden, het niet correct registreren van uitgevoerde opdrachten en het niet respecteren van de

richtlijnen inzake interventie. De voorafgaand onderzoeker wordt op 27 december 2010 met een bijkomende onderzoeksopdracht belast. Op 15 januari 2011 wordt het verslag van deze aanvullende onderzoeksopdracht afgerond. Op basis van dit onderzoek besluit de korpschef op 31 januari 2011 om het politiecollege in zijn hoedanigheid van hogere tuchtoverheid te adieren.

3.3. Op 21 februari 2011 betekent het politiecollege aan verzoekster het inleidend verslag. Het politiecollege meent dat bovenvermelde feiten een tuchtvergriep uitmaken en stelt voor om verzoekster de zware tuchtstraf van de inhouding van 10 % van de bruto wedde gedurende een maand op te leggen. Op 23 maart 2011 dient verzoekster een verweerschrift in. Hierin vraagt zij een aantal inspecteurs te herverhoren. Op 4 april 2011 beslist het politiecollege om die vraag in te willigen en de beslissingstermijn van vijftien dagen te verlengen tot de termijn die noodzakelijk is om over te gaan tot het (her)verhoren “van een aantal inspecteurs dewelke in het tuchtdossier reeds werden gehoord”. Tevens wordt CP G. andermaal aangesteld als voorafgaand onderzoeker om tot dat getuigenverhoor over te gaan. CP V. wordt aangesteld om over te gaan tot het horen van verzoekster. Tevens beslist het politiecollege een mandaat aan haar voorzitter te verlenen voor het bepalen van de aanvullende verweertermijn, nadat de bijkomende getuigenverhoren zijn uitgevoerd. Dezelfde dag geeft het politiecollege aan verzoekster kennis van zijn beslissing om de termijn van vijftien dagen, bedoeld in artikel 38*sexies*, vierde lid, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten (hierna; de tuchtwet), te verlengen met het oog op het uitvoeren van de gevraagde herverhoren, alsook om eventuele andere inspecteurs die reeds in het tuchtdossier verhoord werden, opnieuw te horen. Op 5 mei 2011 levert de voorafgaand onderzoeker zijn aanvullend verslag met inbegrip van de verhoren van de inspecteurs D. C., V., A., E. en S. af. Op 6 mei 2011 worden de resultaten van het aanvullend getuigenverhoor aan verzoekster betekend en wordt haar door de voorzitter een aanvullende verweertermijn van vijf werkdagen toegekend. Tevens wordt zij uitgenodigd om op 14 mei 2011 te worden gehoord. Op vraag van de verdediging wordt de aanvullende verweertermijn op 13 mei 2011 met een werkdag verlengd tot 16 mei 2011 en wordt de hoorzitting uitgesteld naar 17 mei

2011. Op 16 mei 2011 dient verzoekster een aanvullend verweerschrift in. Zij wordt gehoord op 17 mei 2011 om 9.00 u. Bij die gelegenheid vraagt zij om door de voorzitter van het politiecollege te worden gehoord. Diezelfde dag beslist de voorzitter van het politiecollege om verzoekster persoonlijk aanvullend te horen om 13.00 u. Deze uitnodiging wordt per e-mail verstuurd, die door verzoekster wordt gelezen om 12.17 u. Om 13.17 u laat de verdediger weten dat noch hijzelf, noch verzoekster aanwezig kunnen zijn en vragen zij om op een latere datum te worden gehoord. Dezelfde dag deelt de voorzitter aan verzoekster en haar tuchtverdediger mee dat aangezien verzoekster aanwezig kon zijn op de hoorzitting, hij dit beschouwt als een verzaken aan de hoorzitting.

3.4. Op 18 mei 2011 formuleert het politiecollege het voorstel om aan verzoekster de zware tuchtstraf van de inhouding van wedde van 10 % gedurende een maand op te leggen. Op de zitting van het politiecollege is de voorzitter, H. H., burgemeester van Malle, niet aanwezig. Wel aanwezig zijn L. A., waarnemend burgemeester van Brecht; Y. A., burgemeester van Schilde; G. S., korpschef; D. V., waarnemend directeur operaties en V. B., politiesecretaris. Verzoekster neemt op dezelfde dag kennis van deze beslissing.

3.5. Verzoekster dient op 1 juni 2011 bij de tuchtraad een verzoek tot heroverweging in. Op 12 januari 2012 verleent deze laatste zijn eindadvies. Hij adviseert:

- dat de tuchtfeiten bewezen zijn en aan verzoekster moeten worden toegerekend;
- dat de feiten een tuchtinbreuk vormen;
- dat de voorgestelde tuchtstraf te zwaar is en dat de tuchtstraf van de inhouding van 2 % van de bruto wedde gedurende een maand een beter aangepaste straf is.

3.6. Op 30 januari 2012 beslist het politiecollege om zich aan te sluiten bij het advies van de tuchtraad. De volgende feiten worden aan verzoekster ten laste gelegd:

- in de periode januari t.e.m. oktober 2010 meermaals met dienst-GSM's en/of vaste diensttelefoons privé-telefoongesprekken gevoerd te hebben tijdens haar dienstuitvoering (feit 1);

- in de periode april - juni 2010 meermaals gebruik gemaakt te hebben van een dienstvoertuig voor privé-doeleinden, waarbij zij zich zonder bevolen opdracht al dan niet buiten de zone heeft begeven (feit 2);
- op 24 mei 2010 en 31 mei 2010 haar gepresteerde dienstopdrachten niet correct en waarheidsgetrouw gerapporteerd te hebben via het patrouilleblad (feit 3);
- op 31 mei 2010 tijdens een interventiedienst de maaltijd genuttigd te hebben in de politiepost Brecht in plaats van, zoals voorgeschreven, in het centrale onthaalpunt (feit 4).

Voor deze feiten wordt verzoekster gestraft met de tuchtstraf van de inhouding van 2 % van de bruto wedde gedurende een maand.

Dit is de bestreden beslissing.

Verzoekster wordt van deze beslissing in kennis gesteld bij aangetekende zendingen van 30 januari 2012 en 1 februari 2012.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4.1. Verzoekster roept in een eerste middel de schending in van de artikelen 38*quinquies* en 38*sexies* van de tuchtwet.

Zij voert in essentie aan dat de tuchtvordering vervallen is omdat de in artikel 38*sexies* van de tuchtwet bedoelde vervaltermijn van vijftien dagen bij het formuleren van het voorstel van zware tuchtstraf verstreken was, doordat de voorwaarden waaronder deze termijn overeenkomstig artikel 38*quinquies* van de tuchtwet kon verlengd worden, niet vervuld waren: (1) verzoekster had gevraagd een aantal getuigen opnieuw te horen, verzoek dat door het politiecollege ingewilligd werd, maar de voorzitter heeft eigenmachtig

beslist ook nog een andere getuige te horen; (2) de termijn kan overeenkomstig artikel 38^{quinqies} enkel verlengd worden met de termijn noodzakelijk voor het horen van getuigen, terwijl hier ook bijkomend een voorafgaand onderzoeker werd aangesteld (terwijl dit voorafgaand onderzoek moet plaatsvinden vóór het inleidend verslag); (3) de hogere tuchtoverheid heeft een te lange termijn laten verstrijken (a) tussen de vraag van verzoekster om getuigen te verhoren en de beslissing dat deze getuigen gehoord moesten worden (twaalf dagen), en (b) tussen de beslissing dat getuigen herverhoord moesten worden en het meedelen van die getuigenissen aan verzoekster (meer dan een maand) zonder dat enige verantwoording gegeven wordt waarom dit zo veel tijd in beslag heeft genomen; (4), ondergeschikt in zoverre onderdeel (3) niet bijgevallen wordt, dient vastgesteld dat bij het nemen van de beslissing tot het horen van bijkomende getuigen op 4 april 2011 reeds twaalf dagen van de termijn van vijftien dagen, bedoeld in artikel 38^{sexies}, verstreken waren. Bij het meedelen van de getuigenissen en het verlenen van de bijkomende verweertermijn aan verzoekster restten bijgevolg nog slechts drie dagen van de termijn van vijftien dagen om het voorstel van zware tuchtstraf te formuleren, hetgeen impliceert dat 16 mei 2011 de laatste dag was van de vervaltermijn, terwijl het voorstel van zware tuchtstraf pas op 18 mei 2011 aan verzoekster betekend werd.

4.2. Verzoekster stelt in haar memorie van wederantwoord nog dat, indien het politiecollege meende dat de getuigenverhoren slechts zinvol zouden zijn nadat eerst ook nog andere zaken werden onderzocht, het de hogere tuchtoverheid vrij stond zulks te beslissen. Het politiecollege had desgevallend voor de betekening van het inleidend verslag nog onderzoeken kunnen gelasten. Wat het begrip “termijn” van artikel 38^{sexies} van de tuchtwet betreft, kan volgens verzoeker enkel de tijdsperiode, nodig om de getuigen te verhoren, in rekening worden gebracht.

4.3. Verzoekster laat in haar laatste memorie nog gelden dat het politiecollege enkel heeft besloten om over te gaan tot het verhoren van de door haar gevraagde getuigen. Alle andere materiële onderzoeksdaden blijken niet door het politiecollege te zijn gelast en blijken niet uit de notulen. In tegendeel

blijkt uit stuk 26 van het tuchtdossier dat de bijkomende verweertermijn enkel in relatie staat tot de afname van de bijkomende getuigenverhoren. Vermits de getuigenverhoren zijn uitgevoerd in de periode van 4 april 2011 tot 2 mei 2011, is enkel deze periode in aanmerking te nemen als “noodzakelijke termijn” en de laatste nuttige dag voor betekening van het strafvoorstel was 12 april 2011, dan wel 19 april 2011 (inclusief verweertermijn). Ten slotte betoogt verzoekster dat het aan het politiecollege is om te waken over zijn eigen termijnen. Wanneer deze de hoorzitting plant buiten de vervaltermijn, die op 16 mei 2011 verstreek, dan is dit zijn eigen verantwoordelijkheid.

Beoordeling

5.1. Artikel 38^{quater} van de tuchtwet luidt:

“Het betrokken personeelslid of zijn verdediger dient zijn verweer in binnen dertig dagen na de dag volgend op de ontvangst van het inleidend verslag. Na deze termijn wordt het personeelslid geacht geen schriftelijk verweer te willen indienen.”

Artikel 38^{quinqüies} van de tuchtwet luidt:

“De hogere tuchtoverheid hoort steeds, op eigen initiatief of op verzoek van het betrokken personeelslid of van zijn verdediger, de nuttige getuigenverklaringen die ze nodig acht, gelet op hun band met het dossier.

De getuigenverklaringen die verzameld worden nadat het betrokken personeelslid het tuchtdossier heeft geraadpleegd, worden hem medegedeeld. Hij beschikt over een termijn bepaald door de tuchtoverheid en die niet korter mag zijn dan vijf werkdagen, te rekenen vanaf de ontvangst van die verklaringen om, zonodig, een aanvullend verweer in te dienen.”

Artikel 38^{sexies}, eerste en vierde lid, van de tuchtwet luidt:

“Op grond van het volledige dossier en van het verweer, deelt de hogere tuchtoverheid haar beslissing mede door kennisgeving aan het betrokken personeelslid tegen een ontvangstbewijs of bij een ter post aangetekend schrijven. De beslissing kan zijn, ofwel dat zij beslist heeft geen tuchtstraf uit te spreken, ofwel dat zij beslist heeft één van de lichte tuchtstraffen uit te spreken, ofwel dat zij beslist heeft een voorstel van één van de zware tuchtstraffen uit te spreken. De beslissing wordt aan het betrokken personeelslid medegedeeld, uiterlijk vijftien dagen na het verstrijken van de in artikel 38^{quater} bedoelde termijn van dertig dagen en vermeldt het recht

van de betrokkene om tegen het voorstel van zware tuchtstraf bij de tuchtraad overeenkomstig artikel 51bis een verzoek tot heroverweging in te stellen.

[...]

Wanneer geen enkele in het eerste lid bedoelde beslissing genomen wordt binnen de in het eerste lid bedoelde termijn van vijftien dagen, in voorkomend geval verlengd met de termijn bedoeld in artikel 24, derde lid, of verlengd met de noodzakelijke termijn om artikel 38quinquies toe te passen, wordt de hogere tuchtoverheid geacht af te zien van de vervolgingen voor de feiten die betrokkene ten laste gelegd werden.”

5.2. In een eerste onderdeel voert verzoekster aan dat het politiecollege beslist heeft haar verzoek om een aantal getuigen te herverhoren in te willigen, maar dat de voorzitter van het politiecollege eigenmachtig beslist heeft nog een andere getuige te horen, waartoe hij niet bevoegd was, vermits enkel het politiecollege die beslissing kon nemen, zodat het horen van deze getuige niet in aanmerking kon genomen worden om de vervalltermijn van artikel 38sexies te verlengen.

Dit onderdeel mist feitelijke grondslag, nu uit de notulen van het politiecollege van 4 april 2011 het volgende blijkt: “Het politiecollege besluit, overeenkomstig artikel 38quinquies en 38sexies van de wet van 13-05-199 houdende het tuchtstatuut van de politiediensten om de termijn van 15 dagen te verlengen tot de termijn die noodzakelijk is om de (her)verhoren van een aantal inspecteurs dewelke in het tuchtdossier reeds werden gehoord.” Uit deze notulering blijkt niet dat het politiecollege beslist heeft enkel de door verzoekster gevraagde getuigen te (her)verhoren. De beslissing specificeert enkel dat het (her)verhoor inspecteurs betreft die reeds in het tuchtdossier werden gehoord. De voorzitter van het politiecollege, die door dat college werd gemachtigd om de correspondentie betreffende de tuchtprocedure te voeren, kon bijgevolg rechtsgeldig aan verzoekster meedelen de termijn “te verlengen tot de termijn die noodzakelijk is om de door u in uw verweerschrift van 23-03-2011 gevraagde herverhoren van de inspecteurs (in alfabetische volgorde) : A., D. C., E., S. alsook ev. ander inspecteurs dewelke reeds in het tuchtdossier werden gehoord, af te nemen”, nu de door verzoekster geviseerde getuige (INP V.) reeds in het tuchtdossier werd gehoord.

Het eerste onderdeel is ongegrond.

5.3. In een tweede onderdeel voert verzoekster aan dat de vervalttermijn van artikel 38*sexies* van de tuchtwet overeenkomstig artikel 38 *quinquies* enkel verlengd kan worden met de termijn noodzakelijk voor het horen van getuigen, hetgeen strikt geïnterpreteerd moet worden, zodat het aanstellen van een voorafgaand onderzoeker en het voeren van een dergelijk onderzoek niet in aanmerking kan genomen worden om de vervalttermijn van artikel 38*sexies* van de tuchtwet te verlengen.

Het politiecollege heeft op 4 april 2011 CP G. aangesteld in de hoedanigheid van bijkomend “voorafgaand onderzoeker”. Ofschoon deze woordkeuze enigszins ongelukkig is, nu verzoekster er terecht op wijst dat het voorafgaand onderzoek zich situeert in de fase vooraleer de tuchtprocedure met het inleidend verslag wordt opgestart, blijkt uit de gegevens van het dossier evenwel dat de opdracht aan CP G. ertoe strekte de getuigen zinvol te kunnen verhooren. Verzoekster had in haar verweerschrift immers laten gelden dat het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden was omdat geen rekening gehouden was met alle relevante factoren en omstandigheden. Om dit te kunnen nagaan, dienden eerst een aantal bijkomende materiële opzoeken te gebeuren. De aan CP G. gegeven opdracht voor een bijkomend voorafgaand onderzoek is in die context in wezen te beschouwen als een onderzoek ter voorbereiding van het verhooren van de getuigen. Het door het politiecollege bevolen en door CP G. gevoerde onderzoek kan dan ook gekaderd worden binnen de grenzen van de in artikel 38*quinquies* van de tuchtwet bedoelde nuttige getuigenverklaringen die de tuchtoverheid noodzakelijk acht, gelet op hun band met het dossier. Dit onderzoek kan dan ook mee in aanmerking genomen worden bij het bepalen van de termijn die noodzakelijk is om de getuigen te horen.

Het tweede onderdeel is ongegrond.

5.4. In een derde onderdeel voert verzoekster aan dat de hogere tuchtoverheid een te lange termijn heeft laten verstrijken (a) tussen de vraag in

het verweerschrift om getuigen te herverhoren en de beslissing waarbij dit verzoek ingewilligd werd, en (b) tussen die beslissing om getuigen te herverhoren en het meedelen van die getuigenissen aan verzoekster, zonder enige verantwoording waarom dit zo veel tijd in beslag heeft genomen.

5.4.1. De hogere tuchtoverheid heeft verzoeksters verweerschrift op 23 maart 2011 ontvangen, zodat de principiële vervaltermijn van vijftien dagen, bedoeld in artikel 38*sexies*, eerste lid, van de tuchtwet, op 24 maart 2011 aanving en in beginsel op 7 april 2011 afliep. Op 4 april 2011, dit is de twaalfde dag van de vervaltermijn van vijftien dagen, heeft de hogere tuchtoverheid beslist om deze vervaltermijn overeenkomstig artikel 38*sexies*, vierde lid, van de tuchtwet te verlengen om, met toepassing van artikel 38*quinqüies* van de tuchtwet, de nuttig geachte getuigenverklaringen af te nemen. Op 6 mei 2011 heeft de hogere tuchtoverheid aan verzoekster kennis gegeven van de aanvullende getuigenverhoren en heeft zij haar overeenkomstig artikel 38*quinqüies*, tweede lid, van de tuchtwet een termijn van vijf werkdagen toegekend om een aanvullend verweer in te dienen. Deze termijn werd naderhand, op vraag en met schriftelijk akkoord van verzoeksters verdediger, verlengd tot 16 mei 2011. Verzoekster werd op 17 mei 2011 gehoord. Op 18 mei 2011 heeft zij het voorstel van zware tuchtstraf in ontvangst genomen.

5.4.2. Verzoekster betoog dat de hogere tuchtoverheid een te lange termijn heeft laten verstrijken tussen haar vraag in het verweerschrift om getuigen te herverhoren en de beslissing waarbij dit verzoek ingewilligd werd, namelijk twaalf kalenderdagen, wordt niet bijgetreden. Uit de samenlezing van het eerste en het vierde lid van artikel 38*sexies* van de tuchtwet volgt dat de hogere tuchtoverheid binnen een termijn van vijftien dagen een beslissing moet nemen over het verlengen van de termijn met het oog op het horen van de nuttig en nodig geachte getuigen. De hogere tuchtoverheid heeft hier deze beslissing op de twaalfde dag van de termijn van vijftien dagen, en dus binnen de wettelijk voorgeschreven termijn, genomen.

5.4.3. Verzoekster kan evenmin worden gevolgd, waar zij stelt dat de hogere tuchtoverheid een te lange termijn heeft laten verstrijken tussen de door haar op 4 april 2011 genomen beslissing om getuigen te herverhoren en de kennisgeving van deze getuigenissen aan verzoekster op 6 mei 2011. Dat er meer dan een maand verstreken is tussen de beslissing om getuigen te herverhoren en het meedelen van deze getuigenissen aan verzoekster, is in hoofdzaak hieraan te wijten dat er voorafgaand aan het horen van de getuigen een bijkomend voorbereidend onderzoek werd gevoerd om de getuigen op een nuttige wijze te kunnen horen. Over dit onderzoek werd hoger (randnummer 5.2) geoordeeld dat het binnen de grenzen van de in artikel 38*quinquies* bedoelde nuttig geachte getuigenverklaringen kan gekaderd worden en dat het bijgevolg mee in aanmerking kan genomen worden om de termijn noodzakelijk om de getuigen te horen, te bepalen. Aansluitend werden de getuigen tussen 2 en 5 mei 2011 verhoord en werden deze getuigenissen op 6 mei 2011 aan verzoekster ter kennis gebracht. In die omstandigheden kan niet aangenomen worden dat de hogere tuchtoverheid een te lange termijn zou hebben laten verstrijken tussen haar beslissing van 4 april 2011 om getuigen te herverhoren en de kennisgeving van deze getuigenissen aan verzoekster op 6 mei 2011.

Het derde onderdeel is ongegrond.

5.5. In een vierde onderdeel voert verzoekster, in ondergeschikte orde, aan dat bij het nemen van de beslissing tot het horen van bijkomende getuigen op 4 april 2011 reeds twaalf dagen van de termijn van vijftien dagen, bedoeld in artikel 38*sexies*, waren verstreken, zodat bij het meedelen van de getuigenissen en het verlenen van de bijkomende verweertermijn aan haar, er nog slechts drie dagen van de termijn van vijftien dagen restten om het voorstel van zware tuchtstraf te formuleren, hetgeen impliceert dat 16 mei 2011 de laatste dag was van de vervaltermijn, terwijl het voorstel van zware tuchtstraf pas op 18 mei 2011 aan verzoekster werd betekend.

5.5.1. Overeenkomstig artikel 38*sexies*, vierde lid, van de tuchtwet wordt de vervaltermijn van vijftien dagen verlengd met de termijn noodzakelijk

om artikel 38^{quinqüies} toe te passen. Dit laatste artikel bepaalt dat, wanneer nuttig en nodig geachte getuigen gehoord worden, aan het betrokken personeelslid een termijn die niet korter mag zijn dan vijf werkdagen te rekenen vanaf de ontvangst van de getuigenverklaringen, wordt verleend om een aanvullend verweer in te dienen. Uit de samenlezing van deze bepalingen volgt dat de vervaltermijn van vijftien dagen, bedoeld in artikel 38^{sexies}, eerste lid, van de tuchtwet, in geval van het horen van nuttige en nodig geachte getuigen, niet alleen verlengd wordt met de termijn noodzakelijk om die getuigen te horen, maar tevens met de termijn die aan het betrokken personeelslid wordt verleend om een aanvullend verweer in te dienen.

5.5.2. *In casu* werd aan verzoekster eerst de wettelijke minimumtermijn van vijf werkdagen toegekend om aanvullend verweer in te dienen. Deze termijn liep af op 12 mei 2011. Naderhand werd de voormelde termijn verlengd, eerst met één werkdag, tot 13 mei 2011, en vervolgens op vraag van en met schriftelijk akkoord van de verdediger van verzoekster tot en met 16 mei 2011, datum waarop het verweerschrift werd ingediend.

Aangezien de hogere tuchtoverheid op 4 april 2011, dit is op de twaalfde dag van de vervaltermijn van vijftien dagen bedoeld in artikel 38^{sexies}, eerste lid, van de tuchtwet, beslist heeft tot het horen van getuigen, is deze termijn verlengd met de termijn noodzakelijk om die getuigen te horen en om een aanvullend verweer in te dienen, waarbij dit laatste, na verlenging van de termijn op vraag en met schriftelijk akkoord van de verdediger van verzoekster, is gebeurd op 16 mei 2011. Op die datum beschikte de hogere tuchtoverheid nog over drie dagen om binnen de vervaltermijn van vijftien dagen het voorstel van zware tuchtstraf aan verzoekster te betekenen. Verzoekster heeft het voorstel om haar een zware tuchtstraf op te leggen op 18 mei 2011 in ontvangst genomen. Dit is vooraleer de rechtmatig verlengde vervaltermijn van vijftien dagen was verstreken.

Verzoekster ontkent niet dat de laatste termijnverlenging om een aanvullend verweer in te dienen, op vraag en met akkoord van haar

verdediger is tot stand gekomen. In die omstandigheden kan zij zich niet met goed gevolg beroepen op de eventuele onbevoegdheid van de politiesecretaris om die beslissing te nemen.

Het vierde onderdeel is ongegrond.

Het eerste middel is in zijn geheel ongegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

6.1. Verzoekster roept in een tweede middel de schending in van het beginsel van geheime stemming in persoonsgebonden aangelegenheden en van artikel 27 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (hierna: WGP).

Zij voert in essentie aan dat er niet geheim gestemd werd over het inleidend verslag en over het voorstel om haar een zware tuchtstraf op te leggen. Zij meent dat het ontbreken van een geheime stemming over deze voorbereidende beslissingen doorwerkt in de eindbeslissing. De plicht om geheim te stemmen vloeit volgens verzoekster voort uit artikel 27 WGP en is minstens een algemeen rechtsbeginsel wanneer een collegiaal orgaan een beslissing neemt over een of meer welbepaalde individueel aanwijsbare personen.

6.2. Verzoekster stelt in haar memorie van wederantwoord dat het feit dat er geheim is gestemd over het zich al dan niet aansluiten bij het advies van de tuchtraad, niet wegneemt dat voorafgaandelijk de leden van het tuchtorgaan gezamenlijk hebben vastgesteld dat de feiten vaststaan, dat ze kunnen toegerekend worden aan verzoekster en dat de feiten een ernstig tuchtvergrijp uitmaken. De oordeelsvorming van de leden van het tuchtorgaan was reeds “geperturbeerd” door het ontbreken van de geheime stemming bij de voorafgaande beslissingen. Dit impliceert dat er ter gelegenheid van de

definitieve beslissing geen enkele poging tot remediëring is geweest en dat het middel zodoende ook geldig is voor wat de bestreden beslissing betreft. Verzoekster heeft wel degelijk belang, vermits, wat de verwerende partij “voorbereidende handelingen” noemt, geen zuivere voorbereidende handelingen betreffen: het zijn geen loutere “techniciteiten,” maar beslissingsmomenten die determinerend zijn en waarbij het beslissend orgaan, via zijn samenstellende leden, een concreet standpunt inneemt omtrent schuld en straf.

Het is volgens verzoekster niet ernstig dat de verwerende partij in twijfel trekt of het überhaupt wel mogelijk is om geheim te stemmen, gelet op de stemmenverdeling. In eerste instantie gaat de verwerende partij er zomaar van uit dat de stemmenverdeling ook in tuchtaangelegenheden speelt, wat niet evident is. Redelijker, op zijn minst verdedigbaar, lijkt het dat in tuchtzaken het principe dient te spelen van “één man, één stem”, als zijnde een toepassing van het algemeen enkelvoudig stemrecht. In onderhavig geval acht verzoekster deze technische en principiële discussie evenwel niet aan de orde. Het is niet omdat achteraf – mogelijks – mathematisch zou kunnen worden achterhaald wie welke stem heeft uitgebracht, dat de onderscheiden leden van het orgaan op het moment van stemmen zelf met zekerheid door elkaar kunnen worden beïnvloed en hun onafhankelijkheid in het gedrang kan worden gebracht door de wetenschap van elkaars stem.

Beoordeling

7. Wat er ook zij van een verplichting tot geheime stemming in tuchtaangelegenheden, een eventuele schending hiervan bij het nemen van voorbereidende beslissingen zou alleen de onwettigheid van de eindbeslissing kunnen aantasten wanneer het verzuim om over de voorbereidende handelingen geheim te stemmen, een determinerende invloed heeft gehad op de eindbeslissing of geacht mag worden een dergelijke invloed te hebben gehad.

Te dezen zijn op het inleidend verslag en het voorstel van het politiecollege waarover beweerdelijk ten onrechte niet geheim is gestemd, nog

een verzoek tot heroverweging van verzoeker gevolgd en een eindadvies van het politiecollege, alvorens finaal de bestreden beslissing is genomen. Waar niet wordt beweerd dat ook over dit eindadvies en de bestreden eindbeslissing niet geheim is gestemd, kan bezwaarlijk worden aangenomen dat de in het middel aangevoerde schending van de geheime stemming tot effect heeft dat deze eindbeslissing gebrekkig zou zijn. Bijgevolg kan het middel in de voorliggende zaak hoe dan ook niet tot een nietigverklaring leiden.

Het tweede middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

8.1. Verzoekster roept in een derde middel de schending in van de artikelen 17 en 20 van de tuchtwet, van artikel 23 van de WGP en van het onpartijdigheidsbeginsel.

Zij voert in essentie aan dat de korpschef zich met de afhandeling van de tuchtzaak heeft beziggehouden en dat hij actief op de besluitvorming heeft gewogen. Tevens blijkt de directeur operaties steeds aanwezig geweest te zijn op de vergaderingen van het politiecollege. Beiden maken nochtans geen deel uit van het politiecollege. Uit de notulen van de vergaderingen van het politiecollege (inleidend verslag, voorstel van zware tuchtstraf) blijkt dat beiden aanwezig waren en dat er een “uitvoerige bespreking” werd gehouden zonder dat uit de notulen blijkt dat beiden niet hebben deelgenomen aan de beraadslagingen. Ook de tuchtraad heeft hierop in zijn advies gewezen. De aanwezigheid van de korpschef op de vergaderingen van het politiecollege kan in tuchtzaken niet verantwoord worden op grond van artikel 29 WGP, juist omwille van de specifieke aard van de tuchtregeling waarbij de korpschef de gewone tuchtoverheid is en het politiecollege de hogere tuchtoverheid. De aanwezigheid van beiden op de vergadering van het politiecollege tast zijn onpartijdigheid aan, minstens is er een schijn van

partijdigheid. De korpschef had bovendien een persoonlijk belang bij de afhandeling van de tuchtzaak, nu hij aan verzoekster voorheen een voorstel had voorgelegd om de telefoniekosten terug te betalen en onbetaalde prestaties te leveren voor het aantal uren dat zij, ingevolge het telefoneren, haar dienst niet vervuld had. Indien verzoekster geen tuchtstraf was opgelegd geworden, zou dit voor de korpschef tot gezichtsverlies hebben geleid. Ook in die zin heeft de korpschef op de besluitvorming gewogen en is het onpartijdigheidsbeginsel geschonden.

8.2. Verzoekster stelt in haar memorie van wederantwoord belang te hebben bij het middel. Ten gronde betoogt zij dat de verwerende partij minstens inconsequent is door enerzijds te poneren dat de korpschef “verplicht” is om het politiecollege bij te wonen, ook in tuchtzaken, maar anderzijds te stellen dat ter gelegenheid van het politiecollege over de bestreden beslissing de korpschef niet aanwezig was. Aldus blijkt uit het eigen handelen van de verwerende partij reeds dat deze aanwezigheid van de korpschef geenszins een absolute verplichting, noch een noodzaak is. Na kennisname van de notulen betreffende de vergadering van het politiecollege van 30 januari 2012, stelt verzoekster bijkomend vast dat ook ter gelegenheid hiervan (en zodoende betrekkelijk de bestreden beslissing) de korpschef aanwezig is geweest op de zitting van het politiecollege. De korpschef heeft, luidens de notulen, het dossier “toegelicht” en heeft nadien de vergadering verlaten. Daarenboven blijkt hij op 26 januari 2012 een e-mail te hebben gestuurd betreffende de “voorbereiding van de beraadslaging en beslissing inzake het lopende tuchtdossier”. Uit dit alles leidt verzoekster af dat de korpschef gewogen heeft op de besluitvorming. Het staat volgens haar aan de verwerende partij om desnoods via haar notulen elke twijfel dienaangaande weg te nemen, wat zij heeft nagelaten te doen door zich te beperken tot vage termen, te weten het begrip “toelichting”, dat van alles kan betekenen. Daarenboven is de korpschef partij in deze procedure, aangezien hij zich reeds een oordeel heeft gevormd omtrent de feiten via de adiëring en als afgevaardigde van het politiecollege aanwezig was op de hoorzittingen van de tuchtraad, alwaar hij zorgt dat hij en het politiecollege er niet slecht van afkomen.

Beoordeling

9.1. Vastgesteld wordt dat de korpschef, die verzoekster een voorstel heeft voorgelegd om de telefoniekosten terug te betalen en onbetaalde prestaties te leveren voor het aantal uren dat zij ingevolge het telefoneren haar dienst niet vervuld had, bij verschillende, aan de bestreden eindbeslissing voorafgaande, vergaderingen van het politiecollege aanwezig is geweest en er de aan verzoekster ten laste gelegde tuchtfacten heeft toegelicht.

Daarbij was soms ook de waarnemend directeur operaties D. V. aanwezig, die door het politiecollege werd afgevaardigd om verzoekster te horen.

Eveneens blijkt dat de korpschef op 26 januari 2012 een e-mail heeft gestuurd betreffende de “voorbereiding van de beraadslaging en beslissing inzake het lopende tuchtdossier”.

9.2. Wat evenwel de vergadering van het politiecollege van 30 januari 2012 zelf betreft, waarop de bestreden beslissing is genomen, wordt in de notulen van de vergadering gewag gemaakt van alleen de aanwezigheid van de korpschef én wordt uitdrukkelijk vermeld dat hij, na een toelichting bij het dossier, de vergadering heeft verlaten.

Hieruit volgt dat het politiecollege is kunnen overgaan tot het finale onderzoek van het dossier, en de beraadslaging erover, buiten de druk van (de aanwezigheid van) de korpschef of de waarnemend directeur operaties, en dat het politiecollege tot zijn eindoordeel – namelijk de aangevochten tuchtstraf – is kunnen komen in omstandigheden die de vrije meningsuiting van de leden waarborgen.

De Raad van State ziet geen reden om aan te nemen dat de onafhankelijkheid van het beslissingsorgaan onvoldoende beveiligd was.

Wat er ook aan is van het “persoonlijk belang” dat de korpschef bij de afhandeling van de tuchtzaak zou hebben gehad, zijn aanwezigheid op sommige vergaderingen van het politiecollege, noch de aanwezigheid daarop van de waarnemend directeur operaties, vermogen de onwettigheid van de tuchtstraf van 30 januari 2012 aan te tonen.

Het middel wordt verworpen.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

10.1. Verzoekster roept in een vierde middel, aangevoerd in haar memorie van wederantwoord, de schending in van artikel 3 van het koninklijk besluit van 26 november 2001 ‘tot uitvoering van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten’ en van de rechten van verdediging.

Verzoekster betoogt in essentie dat de voormelde rechtsregels geschonden zijn doordat de bestreden beslissing genomen werd mede op grond van een e-mail van de korpschef van 26 januari 2012 ter voorbereiding van de beraadslaging van het politiecollege en op grond van een toelichting van het tuchtdossier door de korpschef op de vergadering van het politiecollege van 30 januari 2012, terwijl noch de inhoud van de e-mail, noch de inhoud van de toelichting door haar gekend zijn en geen deel uitmaken van het tuchtdossier.

10.2. Verzoekster stelt in haar laatste memorie, onder verwijzing naar het arrest nr. 25/2013 van 28 februari 2013 van het Grondwettelijk Hof, dat, ook indien de tuchtraad een strafverzwaring voorstelt en de hogere tuchtoverheid dit simpelweg volgt, er een verweermogelijkheid behoort te zijn.

Beoordeling

11.1. Artikel 54 van de tuchtwet bepaalt:

“Wanneer de hogere tuchtoverheid beoogt af te wijken van het advies, dan moet zij de redenen hiertoe aangeven en ze, samen met de voorgenomen straf, ter kennis brengen van de betrokkene. Deze kan een schriftelijk verweer indienen binnen de tien dagen na de kennisgeving, op straffe van verval.”

Uit deze bepaling volgt dat de hogere tuchtoverheid, wanneer zij niet beoogt af te wijken van het advies van de tuchtraad, zoals *in casu*, aan de betrokkene geen bijzondere kennisgeving moet doen en deze over geen aanvullende termijn voor schriftelijk verweer meer beschikt. De hogere tuchtoverheid dient in dat geval enkel overeenkomstig artikel 55 van de tuchtwet aan het betrokken personeelslid haar uitspraak mee te delen binnen de dertig dagen nadat haar overeenkomstig artikel 53 het advies van de tuchtraad werd toegestuurd, zodat de verweermogelijkheden van het betrokken personeelslid in voorkomend geval uitgeput zijn. In die omstandigheid kan verzoekster er zich niet meer met goed gevolg op beroepen dat haar rechten van verdediging en artikel 3 van het voormeld koninklijk besluit 26 november 2001, dat de samenstelling van het tuchtdossier betreft, geschonden zijn, doordat de inhoud van de e-mail en van de toelichting van de korpschef haar niet bekend zijn.

11.2. De verwijzing in de laatste memorie van verzoekster naar het arrest nr. 25/2013 van 28 februari 2013 van het Grondwettelijk Hof, mist pertinentie, want betreft de *in casu* niet toepasselijke situatie waarbij een verzwaring van de oorspronkelijk voorgestelde tuchtstraf het gevolg is van het advies van de tuchtraad dat de hogere tuchtoverheid voornemens is te volgen.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. Verzoekster wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van acht juli 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust